

11. Előterjesztés

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. május 28-i nyilvános ülésére

Tájékoztatás a helyi szociális helyzetről

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális alapellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban Szocvtv.) alapján már csak települési támogatást állapíthat meg a Képviselő-testület, illetve a jogszabály a továbbiakban is lehetőséget biztosít arra a települési önkormányzatoknak, hogy saját hatáskörben egyéb szociális ellátásokat juttasson az arra rászorulóknak részére, azonban 2015.03.01-től a megállapításra kerülő ellátásokra normatív támogatás már nem hívható le.

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi szociális helyzetről az alábbi tájékoztatást adom:

Községünk állandó lakosság száma 2026.01.01-i KSH adatai alapján: 1752 fő

Megoszlást tekintve elmondható, hogy 844 fő férfi és 908 fő nő él Csávolyon.

Korcsoportos bontás szerint:

0-18 évesek száma összesen: 323 fő (a lakónépesség 18,43 %-a)

19-64 évesek száma összesen: 1.066 fő (a lakónépesség 60,84 %-a)

65- évesek száma összesen: 363 fő (a lakónépesség 20,71 %-a)

I. Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális ellátásoknak két típusa van: a pénzbeli ellátások és a természetbeni ellátások. A pénzbeli ellátásoknál megkülönböztetünk rendszeres és eseti ellátásokat.

1. Rendszeres pénzbeli ellátások: A jogosultság feltételeit a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell vizsgálni. A támogatás általában egy évre kerül megállapításra oly módon, hogy a jogosultságról és folyósításról szóló határozatban rendelkezni kell a folyósítás végéről és a támogatásra való jogosultság felülvizsgálatának időpontjáról.
2. Az eseti pénzbeli ellátások igénylése esetén a támogatás megállapítása nem jelent folyamatos folyósítást. Ugyanazon kérelmező esetében, ha az év során többször nyújt be adott eseti támogatás iránti kérelmet, minden esetben vizsgálni kell a jogosultságra okot adó körülmények fennállását.
3. A természetben nyújtott szociális transzferek esetében a jogosultsági feltételek ugyanúgy vizsgálандók, mint az előző két esetben. Az előző két típustól csupán az különbözteti meg, hogy rendszeres vagy eseti ellátásról legyen szó, lehetőség van arra, hogy a megállapított pénzösszeg ne postai úton, készpénzben kerüljön kifizetésre, hanem szolgáltatás vásárlása, illetőleg dologi ellenszolgáltatás szerepel ellenértékként mögötte.

II. Pénzbeli és természetbeni ellátások folyósítása

A kérelmek éves számának alakulását vettem figyelembe a tájékoztató összeállításakor.

- *lakhatáshoz kapcsolódó kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás, és rendkívüli települési támogatás alakulása*

A lakhatáshoz kapcsolódó kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás, a háztartások számára a havi lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás, melynek támogatási mértéke havonta abban az esetben, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 160 %-át 3.500,- Ft/hó, illetve abban az esetben, ha a gyermekét egyedül neveli, és a jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 200%-át, és vagyona sem neki, sem a vele közös háztartásban élőknek nincs , 3.000,- Ft/hó. Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 13/2023. (XXI.15.) önkormányzati rendelet 8. § (7) bekezdése alapján.

Év	lakhatáshoz kapcsolódó kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás	Rendkívüli támogatási	Ebből elutasított
		kérelmek száma	
2016	52	33	1
2017	45	23	1
2018	33	21	0
2019	25	29	0
2020	22	28	0
2021	18	28	0
2022	16	23	0
2023	15	20	1
2024	8	16	1
2025	7	17	1

A lakhatáshoz kapcsolódó kiadások viseléséhez nyújtott rendszeres települési támogatás ügyekben az igénylések száma évről évre **csökkent**, azonban a rendkívüli települési támogatások **tartják tendenciájukat**. A lakosságnak szüksége van az Önkormányzat támogatására akár eseti, akár tartós jelleggel.

➤ *Köztemetés*

Az elhunyt személy elhalálzásának időpontjában fennálló lakóhelye szerinti települési önkormányzatnak vállalnia kell a köztemetés költségét, amennyiben nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik. 2025. évben 2 köztemetés történt.

➤ *Sírhely megváltások alakulása*

2023 évben elkészült a negyedik urnafal is. Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2023. (IV.3.) önkormányzati rendelete szól a köztemetőről és a temetkezés rendjéről. A rendelet melléklete tartalmazza a temetési hely feletti rendelkezési jog megszerzésének díjszabását, mely a következő:

	Megnevezés	hosszúság (m)	szélesség (m)	terület (m ²)	megváltás bruttó alapdíja (Ft/m ² /év)	megváltás ideje (év)	megváltás bruttó díja (Ft)
1.	Egyes sírhely	2,1	0,9	4,65	100	25	11625

2.	Kettős sírhely	2,1	1,9	7,75	100	25	19375
3.	Kripta 2	3	1,9	14,5	100	60	87000
4.	Kripta 4	3	2,7	18,5	100	60	111000
5.	Kripta 8	3,6	2,8	21,28	100	60	127680
6.	egyed urnafülke 1,2,3. urnafal					25	20000
7.	kettes urnafülke 1,2,3. urnafal					25	40000
8.	egyed urnafülke 4. urnafal					25	49000
9.	kettes urnafülke 4. urnafal					25	98000

2025. évben 22 sírhely került rendezésre, mely 624 525,- Ft bevételt jelentett.

III. Gyermekvédelmi ellátás

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság került megállapításra 2025. évben 34 gyermekre tekintettel. 2024. évben 40-en, 2023. évben 52-en, 2022. évben 73-an, 2021. évben 71-en, 2020. évben 75-en, 2019. évben 76-an, 2018. évben 87-en, 2017. évben 103-an, 2016. évben 115 gyermek részesült ilyen ellátásban. A jogszabály módosítását követően az egy főre eső jövedelemhatárok a következők: családban élőkénél 64. 125,- Ft, az egyedülálló szülők esetében 69.825,- Ft.

A Gyvt. 20/A.§-a értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátás a tárgyév augusztus 1-jén és a tárgyév november 1-jén jogosultak részére. **2025. augusztusban 34, novemberben 29 gyermek kapott támogatást összesen 399.000 Ft összegben.** 2024. augusztusban 39, novemberben 40, 2023. augusztusban 50, novemberben is 50, 2022. augusztusban 72, novemberben 59, 2021. augusztusban 67, novemberben 68, 2020. augusztusban 76, novemberben 70, 2019. augusztusban 76, novemberben 76, 2018. augusztusában 89 fő gyermek, novemberében 82 fő gyermek kapott támogatást.

➤ Születési támogatás

2025. évben 15 újszülött után nyújtott a Képviselő-testület születési támogatást, **melyre 750. 000,- Ft-ot fordított az Önkormányzat a 2025. évi költségvetése terhére.**

➤ Regisztrált munkanélküliek száma az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (a továbbiakban: TEIR) 2024. december havi adatai alapján:

Munkanélküliségi adatok Csávoly községre vonatkozóan.

Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők (fő)	11
Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők (fő)	1
Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők (fő)	12
Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő)	25
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők (fő)	2
180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	28

A fenti táblázat nem tartalmazza a közfoglalkoztatásban résztvevőket.

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatási támogatások típusait és a támogatások igénybevételre vonatkozó szabályokat a közfoglalkoztatásokhoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet tartalmazza.

A Belügyminisztérium a kedvezményezett járások besorolásáról szóló, 2015. január 1-jétől hatályos 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet, illetve a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló, 2015. április 24-től hatályos 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet melléklete szerinti hátrányos helyzetű települések önkormányzatai részére mintaprogramokat indított a 2011. évtől kezdődően. A kistérségi startmunka mintaprogramok alapjaiban a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok mintaprogrammá nyilvánított típusai, de speciális, a települések fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátására irányulnak. Alapvetően 8 programelem került létrehozásra, melyből a 2017. évben 7 programelem működtetése valósult meg.

Ezek a feladatok (programelemek) két fő csoportra bonthatók:

1. Értékteremtő programok:

- mezőgazdasági programok,
- helyi sajátosságokra épülő programok, (2014. január 1-jétől a téli és egyéb értékteremtő programok programelem a helyi sajátosságokra épülő programok közé került beillesztésre).

Az értékteremtő programok legnagyobb részben a mezőgazdasági programokat tartalmazzák, melyekben a települések növénytermesztéssel, állattartással foglalkoznak alapvetően. A másik két programelem a települések helyi lehetőségeit, adottságait figyelembe véve biztosítanak munkát a közfoglalkoztatottaknak. Ennek során általában valamilyen termék előállítása (pl.: drótháló, szerszámnyél, térkő, kültéri bútorok, stb.) történik meg. Az értékteremtő programok tevékenysége az önfenntartás felé mutat, a megtermelt javak felhasználhatók a közétkeztetésben, a termelés támogatása, fejlesztése elősegíti a szociális szövetkezetek létrehozását, mely a helyi lakosok nyílt munkaerőpiacra történő kivezetésének egyik megoldása lehet.

2. Szociális programelemek

- belvízlevezetés,
- mezőgazdasági utak karbantartása,
- belterületi úthálózat karbantartása,
- illegális hulladéklerakó helyek felszámolása,
- bio- és megújuló energiafelhasználás.

A szociális programelemek olyan, kvázi „szociális foglalkoztatást” valósítanak meg, melyek nem a klasszikus értelemben vett értékteremtés köré csoportosulnak, hanem a település élhetőbbé tételére irányulnak, olyan karbantartási, állagmegóvási feladatokat tartalmaznak, melyek különösebb szakképzettség nélkül is elvégezhetők, beruházási költségigényük mérsékeltebb a mintaprogramokéhoz viszonyítva.

2019. évben 44 fő, 2020. évben 44 fő, 2021. évben 42 fő, 2022 évben 37 fő, 2023 évben is 37 fő, 2024 évben 36, 2025 évben 34 dolgozott összesen szociális, mezőgazdasági, és helyi sajátosság programokban.

Határozati javaslat:

Tájékoztatás a helyi szociális helyzetről

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) a helyi szociális helyzetről szóló tájékoztatót az előterjesztés szerint elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Csávoly, 2026. május 19.

Csala Józsefné
polgármester